

Bilag til nr. 2015-1

[Om at finde nulevende personer](#)

Af Per Andersen

[Slægtsforskning i det gamle Holsten](#)

Af Henriette Leslie Idestrup

[Dansk- tysk slægtsforskerdag](#)

Af Marco Petersen

[Billeder fra slægtsforskerdagen](#)

Billeder fra Den dansk-tyske Slægtsforskerdag november 2014 i Flensborg.

1.Om at finde nulevende personer

Af Per Andersen

www.familiesogning.dk

[Gå til toppen.](#)

De første mange år, jeg dyrkede slægtsforskning, handlede det om at komme tilbage i tiden. Hvem var en persons forældre, hvor boede de, og kunne man komme længere tilbage – det var nogle af de spørgsmål, man hele tiden arbejdede med. Arbejdet krævede en række standardkilder, som man efterhånden blev mere og mere rutineret til at anvende.

I dag udfører jeg rigtig mange projekter, hvor det handler om at finde nulevende (eller nyligt afdøde) personer. Det vil i al væsentlighed sige arbejde med personer i 1900-tallet og frem til i dag. Sammenhængen kan være en ud af flere. Det kan være henvendelser fra dansk-amerikanere, der ikke blot ønsker information om deres aner tilbage i tiden, men også oplysning om evt. nulevende slægtninge i Danmark. Det kan være adopterede børn, der eftersøger biologiske familiemedlemmer. Det kan være familiemedlemmer, der er blevet ”væk” fra hinanden for mange år siden på grund af familiestridigheder. Eller det kan være et forsøg på at finde en efterslægt af andre årsager.

Arbejdet kræver en lidt anden tilgang end den klassiske slægtsforskning og dermed i nogen grad andre kilder. Samtidig varierer arbejdet mere, idet de kendte informationer om de eftersøgte kan være af meget forskellig karakter – og i virkeligheden er der brug for en kombination af detektivarbejde og slægtsforskning.

Jeg vil i denne artikel nævne en række af de vigtigste kilder, jeg bruger i arbejdet med at finde ”nulevende personer”, og give nogle eksempler på, hvad der er kommet ud af det. Når jeg skriver ”nulevende” her og i artiklen, er det, fordi at det kan være, at de eftersøgte er døde inden for de seneste årtier, hvilket man ikke nødvendigvis er klar over fra starten.

Folketællinger

Den nyeste helt søgbare folketælling er fra 1880 (og 1885 for København), og herfra er der et stort spring frem til ca. 1968, hvorfra det er muligt at søge i folkeregisteret. Der er en del indtastet fra folketællingen 1890 og 1901 og sporadisk for de nyere folketællinger, men de er ikke komplette. Det er derfor særdeles positivt, at KIP projektet har sat fokus på at få indtastet 1930 folketællingen, så denne bliver søgbar,

ligesom det nye samarbejde med MyHeritage skulle resultere i indeksering af bl.a. folketællingerne. Der er absolut noget at se frem til.

Alle folketællingerne er dog tilgængelige på ikke-søgbar form, så hvis man har en ide om lokalitet eller adresse, er det stadig en meget anvendelig kilde for den nyere historie. Frem til og med 1930 er folketællingerne scannede og ligger online hos Rigsarkivet.

Fra 1940 og til 1970 kan man på Rigsarkivet København få adgang til de fysiske folketællingsskemaer, som bestilles via sogn eller købstad/gadenavn. Tidligere havde man kun adgang til 1940 og 1950 folketællingerne, men nu er adgangen udvidet frem til 1970. Adgangen kræver en dispensation fra 75-års reglen, hvilket gives rutinemæssigt på stedet, når der er tale om slægtsforskning (der skal dog iagttages fortrolighed omkring oplysningerne).

Eksempel: I forbindelse med eftersøgning af den biologiske far til et i USA adopteret barn skulle jeg finde en familie i Gentofte i folketællingen 1940. Desværre havde jeg ikke et navn at gå efter, kun en profil af familien (type af arbejde, antal børn, deres aldre mv.). Nu var der omkring 70.000 personer i Gentofte på dette tidspunkt, så en hurtig hovedregning fortalte mig, at jeg skulle tilbringe 14 dage på Rigsarkivet, hvis jeg skulle igennem det hele. Så heldigvis havde jeg en teori om, at familien boede tæt ved Jægersborg kaserne, så jeg startede i dette område. Og igen med held viste det sig at være rigtigt, og jeg fandt en familie med den rigtige profil på Jægervangen, som senere viste sig at være den rigtige familie.

Navn		Alder	Sex	Religion	Profession	Adresse
Larsen Hans Peter	1881-12-16	M	1877	1910	Præst	Jægervang 139
Larsen Marie		F			Præst	
Larsen S		M				
Larsen J		F				
Larsen J		M				
Larsen J		F				
Larsen J		M				
Larsen J		F				
Larsen J		M				
Larsen J		F				

Folketællingen 1880 er den nyeste, der er komplet og elektronisk søgbar

Eksempel på folkeregisterkort fra 1924-1970

Folkeregister

Fra ca. 1968 blev CPR indført og dermed et fælles register for Danmarks befolkning. Registeret er stadig udsat for kritik, da mange stadig (fejlagtigt) opfatter CPR-nummeret som en hemmelig identifikation, mens det faktisk blot er en entydig identifikation af en person, hvilket var det tiltænkte.

Alle har ret til at få oplysninger fra CPR, og hvis man kender navn/fødselsdag eller navn/tidligere adresse efter 1968 – og personen var i live efter 1968 – kan man via CPR få oplyst enten nuværende adresse eller –hvis personen er afdød – dødsdato og sidst kendte adresse. Man skal være opmærksom på, at der har været en indkøringsperiode, så frem til midten af 1970'erne er oplysningerne ikke nødvendigvis korrekte.

Man kan lave en adresseforespørgsel i CPR via borger.dk, hvor der er adgang til de fleste kommuners selvbetjeningsløsning (man kan bruge enhver kommune, da adgangen ikke er geografisk afgrænset). Det er et område i udvikling, da det ikke er så længe siden, man selv måtte henvende sig på kommunen. Søg efter ”adresseforespørgsel” på borger.dk. En forespørgsel koster kr. 75, uanset resultatet, og betales online.

Selv anvender jeg Københavns kommunes selvbetjeningsløsning, der har den fordel, at hvis personen umiddelbart findes i CPR, får man også direkte svar med det samme.

Før ca. 1970-1978 er det muligt at søge i de manuelle registerkort, der fra 1923/1924 var forløberen for CPR. Disse kort blev ført kommunevis, i mange tilfælde frem til 1978. Nogle af registerkortene er afleveret til arkiverne, mens andre stadig befinder sig hos kommunerne. I sidstnævnte tilfælde kan man være heldig, at kommunen kan hjælpe med oplysninger om, hvor en person har boet i kommunen. Adresseoplysninger er ikke omfattet af 75-års reglen, men evt. andre oplysninger om personen kræver dispensation fra 75-års reglen, eller at kommunen er liberal i deres fortolkning. Søgning i registerkort forudsætter, at man kender navn og fødselsdato for den eftersøgte – og hvis det er en gift kvinde også hendes mands navn (gifte kvinder er ført på mandens kort).

Er de gamle folkeregisterkort afleveret til arkiverne, er der ikke direkte adgang til kortene. Men man kan hos Rigsarkivet bestille oplysninger fra registerkortene mod betaling. Det samme gælder Københavns kommune, hvor registerkortene befinder sig på deres kontor i Nyropsgade 1. Man henvender sig på folkeregisterkontoret der, og de tager timebetaling for deres hjælp.

Registerkortene har anført oplysninger om tilflytning og fraflytning, og det er dermed muligt at følge en persons færden i perioden fra ca. 1924 til ca. 1970. Man kan enten starte med sidste kendte adresse og så følge personen bagud i tid, eller man kan starte med første kendte adresse og følge personen fremad i tid. Ofte vil det betyde, at man skal have kontakt til flere kommuner og/eller arkiverne, og det kan være et puslespil.

Eksempel: En datter vidste, hvor og hvornår hendes far var født, og hvor han døde, men da der ellers ikke havde været kontakt til ham, ville hun gerne vide, hvad han havde foretaget sig igennem livet. Det viste sig, at han havde boet rigtig mange steder – mere end 30 adresser igennem sit liv blev det til. Med venlig hjælp fra to kommuner, Frederikshavn og København, og deres folkeregisterkort, blev hans færden fra 1946 til hans død i 1993 kortlagt, herunder ophold på hospital, 11 år i Sverige og som sømand på M/S Vera.

Vejvisere

Det kan være vigtigt at finde adressen på en person – blandt andet for at kunne slå op i folketællingerne, forstå levevilkår og komme videre med lokalhistoriske kilder. Ud over folkeregisteret er telefonbøger og vejvisere en god kilde i nyere tid. Specielt i København og købstæderne er en adresse god at have. Nogle af vejviserne er lagt online, men desværre spotvis og på en række forskellige hjemmesider. En god oversigt over online kilder af denne type kan ses

på: <http://www.slaegtsoglokalhistorie.dk/vejvisere/linkstilvejvisere.html>.

For Københavns vedkommende skete der et stort fremskridt i 2014, hvor samtlige vejvisere fra 1770 og til ca. 1969 blev lagt online og fra 1878 som søgbare PDF-filer (bibliotek.kk.dk). Tidligere havde kun visse vejvisere frem til 1900 været online. Samtidig er et større antal KTAS telefonbøger frem til 1965 tilgængelige online hos Post- og Telemuseet.

De fysiske vejvisere kan man ofte få adgang til på enten det lokale arkiv eller det lokale bibliotek. Desværre oplevede jeg i 2014 en kedelig tendens, at bibliotekerne er begyndt at kassere deres beholdning af vejvisere. F.eks. har Frederiksberg bibliotek kasseret en stor del af deres vejvisere og telefonbøger for København. Man må bede til, at lokalarkiverne er i stand til at tage over og bevare denne unikke kilde.

Eksempel: En pige søgte identiteten af en person, som kunne være hendes far. Han boede i København i 1960'erne, hvor hun var født, og han arbejdede med it (eller EDB, som det hed dengang). Jeg havde et fornavn og et cirka efternavn at gå ud fra, så et opslag i vejviseren for København 1962 kunne identificere hans adresse i 1960'erne. Gennem kirkebøgerne var det nu muligt at identificere familien.

Google

De ovenfor nævnt kilder er strukturerede – eller så strukturerede, som skaberen har kunnet gøre dem. Men i arbejdet med personer i nyere tid, hvor folks elektroniske spor bliver større og større, er Google og tilsvarende søgemaskiner og værktøjer uundværlige værktøjer. Man kalder den datamængde, man har adgang til gennem Google, for ustruktureret, og det er normalt vanskeligt at søge information i ustrukturerede data. Men på grund af Google's styrke som søgeværktøj bliver det meget anvendeligt.

Det kan være svært at give en vejledning i, hvordan man bedst anvender en søgemaskine til ustruktureret information, men det er først og fremmest vigtigt at lave så mange forskellige søgninger som muligt – ofte finder jeg den brugbare information om en person efter mange forskellige søgninger. Her er en ide til, hvordan man kan gøre det:

- Nedskriv de nøgleord, du har om personen (f.eks. fødselssohn, et årstal, navn, stilling, navn på familiemedlem som hustru eller barn osv.)
- Søg nu på alle kombinationer af disse nøgleord (f.eks. navn, familiemedlem og sohn – navn, stilling, sohn – navn, sohn, årstal – osv.)

Det er også vigtigt at kigge mere end de første 10 træf igennem, da gullet sagtens kan dukke op som træf nummer 20 eller 30. En af Google's styrker er, at den er god til automatisk at søge på alternative stavemåder. Efterhånden som man bruger Google, får man en god fornemmelse for, hvad det er, der kan give resultater, og samtidig bliver Google faktisk også klogere på, hvad det er for resultater, du kunne tænke dig.

Sociale medier er også i stigende grad en god mulighed for at finde nulevende personer. Specielt Facebook er et rigtig godt værktøj, men også alternativer som LinkedIn og Twitter er brugbare. Ud over navn og foto indeholder de supplerende information, som hvor man er opvokset og har gået i skole og interesser m.v., der kan være med til at afgøre, om det er den rigtige person. Og blandt folks venner finder man ofte andre familiemedlemmer.

Eksempel: Birgitte ledte efter sin far, som moderen blev skilt fra, da hun var helt lille. Vi kendte hans navn og vidste, at han var englænder, men det var desværre et ret almindeligt navn, så Google søgninger gav rigtigt mange træf. Det var først en søgning efter hans navn i kombination med nøgleord som "Danish child" og "Birgitte", der gav et relevant resultat, nemlig en efterlysning fra en halvsøster, Fleur, i et gammelt efterlysningsforum. De havde fra deres side også ledt efter Birgitte, men desværre var kontaktoplysningerne til Fleur forældede. På Facebook var der dog en person med navnet "Fleur" og det rigtige efternavn, og en hurtig kontakt til hende via Facebook

bekræftede, at hun var den rigtige halvsøster. Det viste sig, at faderen og tre halvsøstre levede i bedste velgående i Australien.

Lokalarkiver

Der er ofte god hjælp at hente hos lokalarkivet, der dækker det område, hvor den eftersøgte person har boet, også når der er tale om en nulevende person. Dels kender medarbejderne kilder til den lokale befolkning, som man måske ikke selv har tænkt på. Dels vil de ofte have lokale opslagsbøger som vejvisere, afskrifter af kirkebøger og folketællinger mv. stående.

Man må heller ikke underkende, at de personer, der arbejder med lokalarkivet, ofte har boet i lokalområdet i årtier og har et godt kendskab til den lokale befolkning.

Dør-til-dør

En typisk situation opstår, når man finder en adresse på en person, og adressen er 10, 20 eller 30 år gammel, eller endnu ældre. Hvordan kommer man videre og finder familien i dag, hvis folkeregisteret ikke er en mulighed? I disse situationer kan det være en god ide at besøge adressen og snakke med dem, der bor der i dag, og naboerne – måske nogen har kendt familien? Det har også den fordel, at man kan tage billeder af adressen og lokalområdet, der er rare at have til dokumentationen. En forudsætning er selvfølgelig, at det ikke er for langt væk – ellers kan man måske alliere sig med en bekendt i området.

Man kan også fint ringe rundt, og det er mere effektivt på sin vis – på den anden side mister man muligheden for billeddokumentation og den personlige kontakt. Ikke desto mindre er telefonen et godt redskab, når man finder nogen, der kunne tænkes at være en hjælp på vejen til at finde den eftersøgte person.

En anden situation, hvor telefonen er særdeles anvendelig, er de tilfælde, hvor man søger en person eller efterkommere til denne med et ikke alt for almindeligt navn eller et relativt markant efternavn. Så kan man ved hjælp af f.eks. Krak finde de mennesker i Danmark, der har navnet og gå i gang med at ringe. Det kan i en sag godt blive til mange opkald og samtaler. Man skal ikke være nervøs for at ringe til disse fremmede mennesker – når man har forklaret, at man laver slægtsforskning og leder efter en person, er langt de fleste særdeles hjælpsomme og undskylder næsten, hvis de ikke kan hjælpe. Jeg har også oplevet, at nogen har ringet tilbage efter flere dage med oplysninger, som de var kommet i tanke om.

Eksempel: I den tidligere nævnte sag, hvor jeg havde fundet frem til 30'er adressen på Jægervangen i Gentofte, tog jeg ud og fotograferede adressen. Der var desværre ingen hjemme i de fire lejligheder, der var på adressen, men mens jeg stod og fotograferede, kom en person forbi og spurgte, hvorfor jeg var interesseret i den adresse. Det viste sig, at han havde boet der, og at hans mor havde boet der i rigtig mange år og havde kendt

den enke med tre børn, som jeg var på jagt efter. Telefonnumre blev udvekslet, og efterfølgende kunne jeg via hans mor få en række oplysninger om børnene, der bragte mig videre til at finde dem.

Standard databaser

I det ovennævnte har jeg slet ikke nævnt de standard-databaser, som jeg altid rutinemæssigt leder i, når jeg skal finde personer fra 1900-tallet. Det er ikke alle af dem, der er lige stærke i 1900-tallet, men det er alligevel værd at forsøge. En række af disse standard-databaser er:

- Familysearch.com (mormonernes)
- Ancestry.com (kræver abonnement)
- MyHeritage.com (et af de største sites med adgang til online-slægtstræer, har også abonnement med adgang til databaser)
- Geni.com (samme type, er i øvrigt godt synlig gennem Google)
- Politetsregisterblade.dk (Københavns Politi Registerblade 1890-1923)
- www.kbharkiv.dk/kildeviser/#!?collection=2 (Københavns Politi Mandtaller 1866-1923, ikke komplet)
- DK-gravsten.dk (database med afskrift af gravstene i Danmark)
- Ddd.dda.dk (Dansk demografisk database)
- www.danishfamilysearch.dk, DanishFamilySearch (en overbygning på andre databaser med fælles søgefunktion)
- Modstand.natmus.dk (omfattende database over frihedskæmpere under 2. verdenskrig)

Etik

Når man arbejder med nulevende personer eller i det hele taget personer fra de seneste årtier, bør man være specielt forpligtet til at iagttage den fornødne etik for at beskytte folks personlige oplysninger, specielt personfølsomme oplysninger (helbred, adoptioner, sygdomme, politiske overbevisninger m.v.). Man er selvfølgelig underlagt 75-års reglen om adgang til personoplysninger, og der, hvor der gives dispensation, må man nødvendigvis overholde de betingelser, der er for dispensationen.

Det specielle ved research af nyere personer er, at mange informationer kommer fra personlig kontakt til nulevende personer, hvilket betyder, at man selv bør iagttage de nødvendige principper. Hvis projektet er at føre familiemedlemmer sammen, er det vigtigt ikke at give oplysninger videre, som afgiveren ikke har givet tilladelse til at blive videregivet. Specielt er det et fast princip, at den ”fundne person” har ret til at afslå al kontakt til den ”søgende person” – i så fald må ingen informationer om den ”fundne

person” gives videre til den ”søgende person”. Det betyder også, at man i arbejdsprocessen skal være meget varsom med at afsløre mellemresultater som ”jeg tror, den rigtige person er xxx” til den ”søgende person”.

Tilsvarende kan det være en udfordring at overbringe beskeden til den ”fundne person”, at der er nogen, der leder efter dem, f.eks. et bortadopteret barn eller et forsvundet familiemedlem. Her forudsættes empati og i særlige tilfælde en trinvis måde at få overbragt ”nyheden” på. Som regel starter jeg med at spørge til, hvor meget personen selv ved på forhånd, og på den måde lede frem til de nye oplysninger.

Heldigvis er det sådan, at i langt de fleste tilfælde er den ”fundne person” meget positiv og glad for at komme i kontakt med den person, der eftersøger ham eller hende. Som regel er det dermed en særdeles positiv oplevelse at føre familiemedlemmer sammen. Min egen lille statistik viser, at det er noget under 10% af projekterne, hvor den ”fundne person” ikke er interesseret i at blive kontaktet af familiemedlemmet. Selv om dette kan være hårdt for den ”søgende person” skal det naturligvis respekteres.

Hvis situationen er, at man udarbejder en efterslægtstavle og heri inkluderer nulevende personer, bør disse godkende dette – selv om jeg aldrig har oplevet, at folk har noget imod at optræde i en efterslægtstavle. Men hvor der er tale om personfølsomme oplysninger (f.eks. adoption, dødsårsag mv.) skal sådanne oplysninger ubetinget godkendes af de pågældende personer (eller deres børn, hvis de ikke lever mere), inden de distribueres i en efterslægtstavle.

Lokalarkiver holder tit til i gamle skolebygninger eller andre af kommunens bygninger. Her Højrebys lokalhistoriske arkiv, der ligger i det tidligere alderdomshjem.

På www.dk-gravsted.dk kan man være heldig at finde foto af familiens gravsted

2.Slægtsforskning i det gamle Holsten

Af Henriette Leslie Idestrup

[Gå til toppen.](#)

1. En holstener i træet

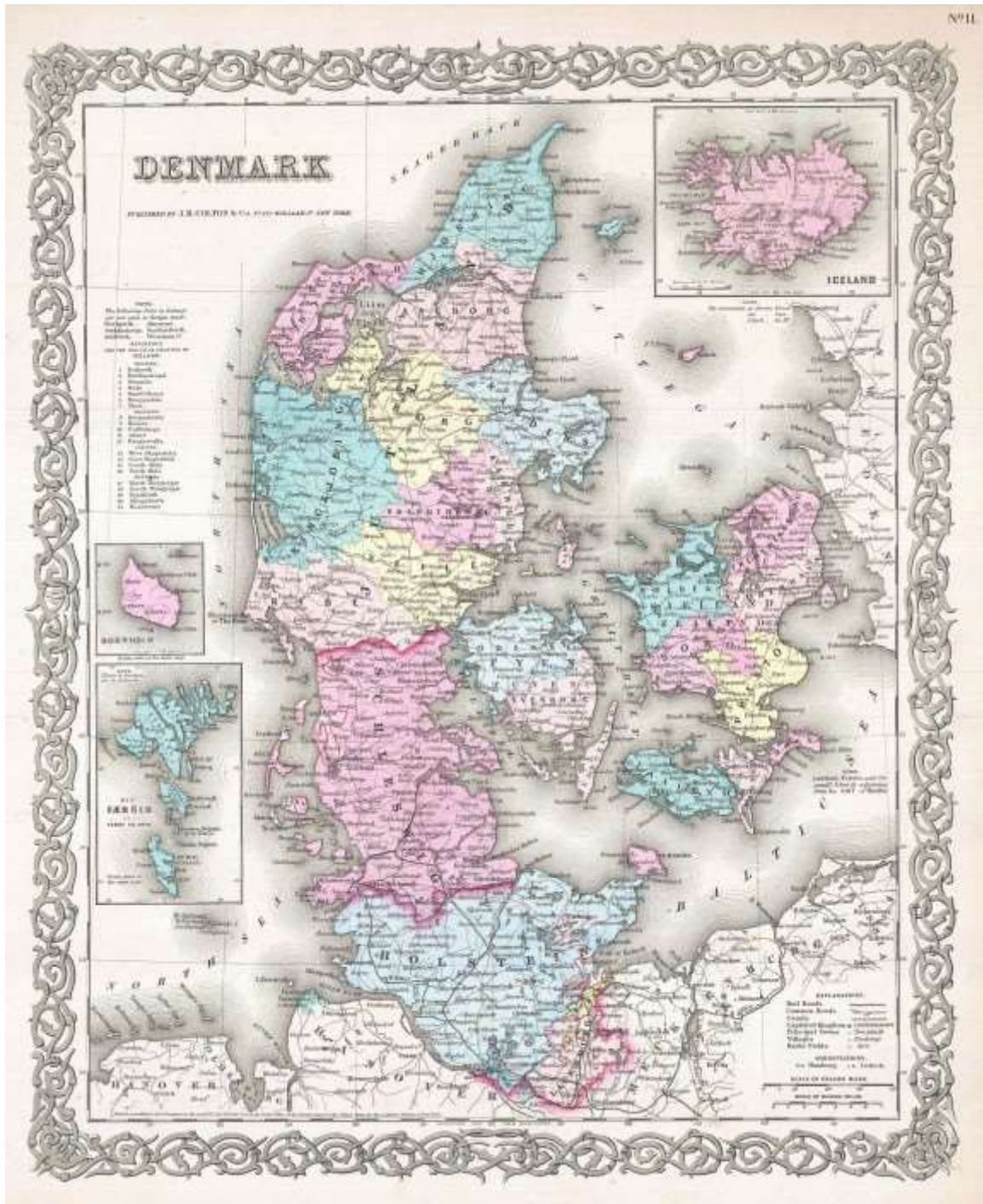
Mange danske slægtsforskere med en holstener i slægtstræet bliver overraskede over, at der ikke findes mikrokortkopier af de holstenske kirkebøger på Rigsarkivet. Endvidere kan det virke uoverskueligt, at kilderne skal findes i både Danmark og Tyskland. Ikke desto mindre er der mange muligheder på nettet, ikke bare for at finde adresser på relevante arkiver og søge i databaser, men også for at komme i kontakt med slægtsforskere, der arbejder med de samme områder og slægter, som én selv. Blot skal man være opmærksom på, at de portaler og databaser, man skal bruge, som regel dækker langt større områder end Holsten.

2. Holstens brogede historie

Holsten er et område, der har en lang og broget historie bag sig. Området består af de fire gamle landskaber Holsten, Stomarn, Ditmarsken og Wagrien. De tre førstnævnte landskaber kaldtes i 800-tallet Nordalbingen og hørte under Sachsen, men fra 1111 hørte landskaberne Holsten og Stomarn under greverne af Schauenburg, der i 1130'erne erobrede landskabet Wagrien, som de indlemmede i grevskabet Holsten.

I 1400-tallet blev den danske konge, Christian d. 1, valgt til hertug af Slesvig og greve af Holsten og Stormarn. Derefter blev grevskabet Holsten i 1474 ophøjet til hertugdømme, og landskabet Ditmarsken blev samtidigt indlemmet deri, hvilket ditmarskerne protesterede kraftigt imod, da Ditmarsken på det tidspunkt fungerede som en uafhængig bonderepublik under Ærkebispedømmet Bremen.

Personalunionen mellem kongeriget Danmark og hertugdømmet Holsten varede frem til 1864, hvor Holsten kom under østrigsk administration frem til 1866, hvorefter det blev en del af den preussiske provins Slesvig-Holsten. I 1946 oprettedes delstaten Slesvig-Holsten, der i 1949 blev en del af Forbundsrepublikken Tyskland.

Også når man leder efter et kort over det gamle Holsten på nettet, gælder det, at man som regel skal gøre brug af et kort, der dækker et langt større område end Holsten. På dette amerikanske kort fra 1855 ser man således hertugdømmet Holsten samt hertugdømmet Slesvig og kongeriget Danmark. (Colton's map of Denmark 1855, Wikimedia Commons.

3 Arkiver

Både danske og tyske arkiver opbevarer arkivalier fra det gamle Holsten.

3a. Rigsarkivet i Danmark

På Rigsarkivet i København opbevares de holstenske folketællinger, der blev foretaget i 1803, 1835, 1840, 1845 og 1855. Disse kan findes i arkivdatabasen Daisy ved f.eks. at søge på *'Folketælling 1803, Holsten'*. På Dansk Demografisk Database (DDD) findes en del oplysninger fra de holstenske folketællinger, men meget mangler stadig at blive indtastet, f.eks. er kun 48,90 % af 1803-tællingen indtastet, og kun 15,46 % af 1835-tællingen. Af de øvrige folketællinger er der indtastet under 6 % (pr. 8-2-2015).

Andre materialer fra Holsten i danskertiden kan findes i Daisy ved f.eks. at søge på *'Rentekammeret Tyske Afdeling'* og *'Tyske kancelli'*.

Oplysninger om folk af holstensk herkomst, der er søgt til kongeriget Danmark, kan søges i databasen over arbejdsophold for fremmedfødte i Danmark 1812-1924, samt databasen over indfødsretstildelinger 1776-1960 på DDD. Endvidere kan man gratis downloade udgivelsen *'Indvandrere'* fra Rigsarkivets

hjemmeside: [http://www.sa.dk/media\(2961,1030\)/Indvandrere.pdf](http://www.sa.dk/media(2961,1030)/Indvandrere.pdf)

3b. Arkiver i Tyskland

Holsten hører under landsarkivet for Slesvig-Holsten (Landesarchiv Schleswig-Holstein), der har til opgave at opbevare arkivalier (såsom pergamentsbreve, akter, kort, fotografier og film, men ikke kirkebøger og folketællinger) vedrørende Slesvig-Holstens styrelse og administration siden middelalderen: schleswig-holstein.de/LA/DA/LA_node.html.

Landsarkivet har sammen med Verband schleswig-holsteinischer Kommunalarchivarinnen und -archivare e. V. og Nordelbisches Kirchenarchiv udgivet en guide til arkiver i Slesvig-Holsten (Archivführer Schleswig-Holstein), der indeholder oplysninger om såvel verdslige som kirkelige arkiver i delstaten. Den kan downloades gratis, enten for hele området i en stor PDF-fil, eller for mindre områder i mindre PDF-filer, f.eks. kan man vælge *'Kreis Dithmarschen'* og *'Kreis Ostholstein'*: <http://blogs.sub.uni-hamburg.de/hup/products-page/publikationen/96/>.

Adresser på de særlige kirkebogsarkiver, regler for benyttelse etc., kan for Nordtysklands evangelisk-lutherske kirkes vedkommende endvidere findes på Landeskirchlichen Archiv der Nordkirchen
hjemmeside: <http://www.archivnordkirche.de/>.

Det forlyder, at kirkebøgerne fra den evangelisk-lutherske kirke i Nordtyskland meget snart vil blive gjort tilgængelige på den kommende tyske kirkebogsportal, der i øjeblikket er inde i en betafase. Det kommer til at koste et gebyr at gøre brug af kirkebøgerne på portalen, hvis udvikling man kan følge på <http://archion.de/de/> og <http://kirchenbuchportal.de/>.

4. Biblioteker

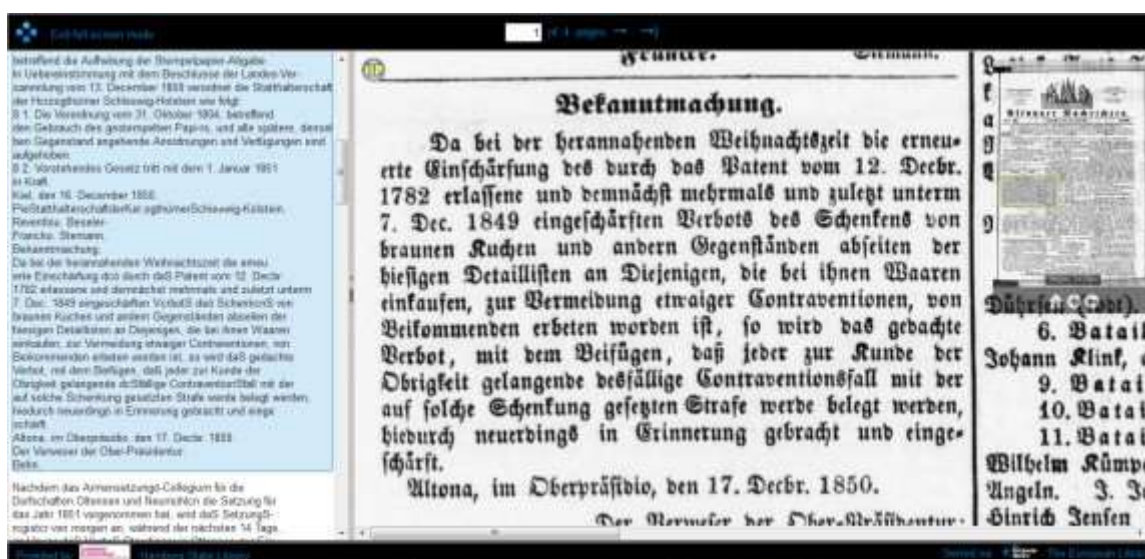
På biblioteksportalene er der også gode muligheder, når det handler om Holsten.

4a. Bibliotek.dk

Via bibliotek.dk kan man bl.a. finde trykte navneregistre til Holstens ældste kirkebøger (*Trauregister aus den ältesten Kirchenbüchern Schleswig-Holsteins: von den Anfängen bis zum Jahre 1704*), som er udarbejdet af slægtsforskeren Franz Schubert, samt tidsskriftet *Norddeutsche Familienkunde* og lokalhistoriske bøger.

4b. Europeana / The European Library

På dette virtuelle bibliotek, der bl.a. er finansieret af Den Europæiske Union, og hvis formål det er at give online adgang til digitaliserede bøger, kort, malerier, aviser og fotografier m.m. fra europæiske kulturinstitutioner, kan man bl.a. finde aviserne *Altonaer Nachrichten* og *Norddeutsche Allgemeine Zeitung*, hvori det er muligt at søge på f.eks. fødsels-, bryllups- og dødsnotitser, samt omtaler af begivenheder, der har fundet sted i det holstenske område: <http://theuropeanlibrary.org/tel4/newspapers>.

Der findes også personhistoriske oplysninger i de gamle aviser, her et eksempel fra *Altonaer Nachrichten* fra 19. december 1850, hvori der var trykt en liste over fødte, døde og viede i byen, samt forlovelsesmeddelelser.

5. Foreningshjemmesider

Både i Danmark og i Tyskland gælder det, at de foreninger, der arbejder på at fremme nettets brug og muligheder i slægtsforskningen, har spændende ting på deres hjemmesider.

5a. Slægt & Data

På DIS-Danmarks hjemmeside findes således et fint kort over sognene i

Holsten: <http://slaegtogdata.dk/kilder/sognekort/holstein>.

Endvidere findes der en side med nyttige links til slægtsforskning i Tyskland

generelt: <http://wiki.dis-danmark.dk/index.php/Tyskland>.

Ligeledes er der mulighed for løbende at få bladet *Computergenealogie* tilsendt til gennemsyn via læsekredsen Tyskland: <http://slaegtogdata.dk/andet/laesekredse>.

Kort over sognene i Holsten på www.slaegtogdata.dk. Oprindeligt udarbejdet af Svend-Erik Christiansen.

5b. CompGen

På denne hjemmeside, der ejes af *Verein für Computergenealogie*, som er en tysk pendant til DIS-Danmark findes et væld af oplysninger om slægtsforskning i Tyskland, samt databaser, hvori man kan foretage både landsdækkende og regionale søgninger. Databaserne giver mulighed for søgninger i bl.a. slægtshistorisk litteratur, vejvisere,

avisomtaler (nekrologer, jubilæer m.m.), gravsten og faldne i 1. Verdenskrig, samt i alle databaser samtidigt: <http://wiki-de.genealogy.net/Portal:Datenbanken>.

På den regionale underside om slægtsforskning i den nuværende tyske delstat Slesvig-Holsten finder man bl.a. et kort over den nuværende administrative inddeling, historiske oplysninger og links til arkiver, samt en oversigt over genealogiske og historiske kilder: <http://wiki-de.genealogy.net/Schleswig-Holstein>.

Man bør være særligt opmærksom på oversigten over Franz Schuberts navneregistre til de ældste kirkebøger (*Trauregister aus den ältesten Kirchenbüchern Schleswig-Holsteins: von den Anfängen bis zum Jahre 1704*): <http://wiki-de.genealogy.net/Schleswig-Holstein/Trauregister>.

Endvidere bør man tjekke oversigten over vejvisere, af hvilke nogle er tilgængelige online: http://Wiki-de.genealogy.net/Schleswig-Holstein/Adressb%C3%BCcher_%28Liste%29

Vedrørende vejvisere skal man være opmærksom på, at de gamle vejvisere fra Altona ikke er medtaget på oversigten, idet Altona i 1938 blev en del af Hamburg, af hvilken årsag de gamle vejvisere fra Altona kan findes online på *Staats- und Universitätsbibliothek Hamburgs* hjemmeside: <http://agora.sub.uni-hamburg.de/subh-adress/digbib/tree?sdid=c1:248207>.

Andre herligheder på CompGen er bl.a. et navneregister samt indholdsfortegnelse til tidsskriftet *Norddeutsche Familienkunde* 1952-1991, hvori man kan finde flere artikler omhandlende slægter og personer fra Holsten: <http://genealogienetz.de/publikationen/nfk/index.html>.

6. Kontakt til andre forskere

For dem, der ønsker at efterlyse holstenske aner i grupper og mailinglister på nettet, er der flere muligheder.

6a. Dansksproget

Først og fremmest kan **DIS-Forum** bruges, dels *Anefterlysning*, dels *Opslag i bøger og på arkiver m.v.*, hvor slægtsforskere yder hinanden hjælp til opslag på arkiver, i bøger, opslagsværker og databaser, såvel danske som udenlandske.

Endvidere findes på **Facebook** den dansksprogede, lukkede gruppe *Slægtsforskning i Sønderjylland og Slesvig-Holsten*, der har mere end 900 medlemmer: <https://www.facebook.com/groups/202139379950570/>.

6b. Tysksproget

På **Compgen** findes listen *FamNord (Familienforschung in Norddeutschland)*, der er en åben, tysksproget liste, hvor alle kan læse tidligere meddelelser online (fra 1999): <http://list.genealogy.net/mm/listinfo/famnord>.

6c. Engelsksproget

På **Rootsweb** findes listen SCHLESWIG-HOLSTEIN-ROOTS-L, der er en åben engelsksproget liste, hvor alle kan søge og browse online i tidligere meddelelser (fra 1980): <http://lists.rootsweb.ancestry.com/index/intl/DEU/SCHLESWIG-HOLSTEIN-ROOTS.html>.

3. Den dansk-tyske slægtsforskerdag i Flensborg

Akademisk projektmedarbejder
Marco Petersen
Den Slesvigske Samling
Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig
<https://www.dcbib.dk/dss>

[Gå til toppen.](#)

Både i aviser og radio og sågar i fjernsynet blev der fortalt om den store succes med den grænseoverskridende slægtsforskerdag. Det giver mod på mere, og faktisk sker der i grænselandet en hel del i forhold til slægtsforskning.

I Slægt & Data nr. 3 2014 fortalte vi om den udfordring, som slægtsforskere står overfor i regionen Sønderjylland/Slesvig, og at det derfor vil være Den Slesvigske Samlings mål at udvikle sig til et omdrejningspunkt for slægtsforskere. Den Slesvigske Samling er nemlig med sine over 50.000 bøger og andet materiale om Slesvig et relevant udgangspunkt for slægtsforskere, der har deres rødder i området mellem Ejderen og Kongeåen.

Slægtsforskerdag

Målet med slægtsforskerdagen var at gøre opmærksom på det rige udbud, der findes i Den Slesvigske Samling, samt at fungere som en platform for oprettelse af netværk. Derfor var alle relevante foreninger og arbejdsgrupper på begge sider af grænsen inviteret. DIS-Danmark var repræsenteret med en stand og nogle af deres medlemmer. Tilsammen mødte mere end 350 personer med interesse for slægtsforskning op til arrangementet, som blev afholdt på Dansk Centralbibliotek i Flensborg.

Slægtsforskerdagen blev efterfølgende evalueret yderst positivt af såvel udstillere og foredragsholdere som gæster. Specielt blev den hyggelige atmosfære fremhævet, hvilket i høj grad tilskrives arrangementets grænseoverskridende karakter med bidragsydere og gæster fra begge sider af grænsen. På grund af arrangementets succes er det derfor blevet besluttet, at et lignende arrangement fremover skal holdes hvert andet år. Inden længe påbegyndes planlægningen af et program for en slægtsforskerdag i 2016, som gerne skal være mindst lige så interessant og afvekslende som den, der blev afholdt i 2014.

Forsker-PC

Desuden tages der allerede nu fat på en række projekter i Den Slesvigske Samling, som gerne skulle være med til at forbedre tilbuddene til områdets slægtsforskere. Om kort tid opstilles således en stationær slægtsforsker-PC i samlingen, som tilbyder gratis adgang, ikke blot til en række tilbud indenfor online slægtsforskning, men også til en stor mængde arkivmateriale såsom e-bøger, billeder og film. Som noget helt specielt indeholder slægtsforsker-PC'en desuden en omfangsrig persondatabase. I samarbejde med den lokale arbejdsgruppe for slægtsforskning er der i denne database allerede samlet mere end 750.000 forfædre med dataoptegnelser, og denne bestand bliver løbende udbygget. Via posterne, som bl.a. indeholder oplysninger om fødsel og bryllup med tilhørende sted, kan man desuden finde oplysninger om, hvem der har bidraget med netop disse data. Gør man et fund, kan man således etablere en direkte kontakt til den pågældende slægtsforsker for evt. at få yderligere information.

Hvis man gerne vil hilse på slægtsforskerne fra arbejdsgruppen, er man hjerteligt velkommen til at møde op til et af deres regelmæssige møder. Den første tirsdag i hver måned mødes ca. 25 slægtsforskere fra arbejdsgruppen i Den Slesvigske Samling for at udveksle erfaringer og data. Sammen med samlingens historiker og kulturvidenskabelige medarbejder planlægges desuden foredrag og udflugter.

Den Slesvigske Samling er altså godt på vej til at blive et centrum for slægtsforskning mellem Ejderen og Kongeåen.

Der var trængsel ved slægtsforskerdagen på Dansk Centralbibliotek i Flensborg

Der var flere foredrag, her ved Inger Buchard.

4. Billeder fra Den dansk-tyske Slægtsforskerdag november 2014 i Flensborg.

[Gå til toppen.](#)

